

Analiza privind nevoile de îngrijire a populației deservite din zona de acoperire a Spitalului Orașenesc ”Dr. Valer Russu” Luduș¹ și a pieței de servicii de sănătate din teritoriul acoperit de acesta

1. Scop și metodologie

- Elaborarea oricărei strategii presupune mai întâi analiza și diagnosticul situației existente, identificarea problemelor majore de sănătate și ierarhizarea lor, a factorilor condiționali și a constrângerilor pentru a putea formula alternative strategice, obiective strategice și măsuri în vederea realizării lor;
- Cunoașterea de către spital a nevoilor specifice de îngrijiri de sănătate ale comunității / populației deservite de spital, precum și analiza gradului de acoperire a acestora pe plan local / județean / regional, respectiv unitățile sanitare spre care migrează pacienții, permite conducerii S.O. Luduș să evalueze, să dezvolte și să-și adapteze serviciile pentru a răspunde cât mai adecvat nevoilor și așteptărilor cetățenilor;
- Prezenta analiză și concluziile care vor fi trase pe marginea surselor de informare menționate în prezenta analiză, servesc Consiliului medical în a evalua *”necesarul de servicii medicale al populației deservite de spital și face propuneri pentru elaborarea: planului de dezvoltare a spitalului, pe perioada mandatului, planului anual de furnizare de servicii medicale al spitalului și planului anual de achiziții publice, cu privire la achiziția de aparatură și echipamente medicale, medicamente și materiale sanitare”*, prevedere normativă înscrisă la pct. 1 din Anexa la OMS 863/2004 pentru aprobarea atribuțiilor și competențelor consiliului medical al spitalelor;
- Propunerile formulate în acest sens de către Consiliul medical, vor fi înaintate Comitetului director care, potrivit prevederilor art. 1 pct. 1 din OMS 921/2006 pentru stabilirea atribuțiilor comitetului director din cadrul spitalului public, are atribuție de a elabora *”planul de dezvoltare al spitalului pe perioada mandatului, în baza propunerilor scrise ale Consiliului medical”*;
- Proiectul de *”Plan strategic de dezvoltare”* elaborat de către Comitetul director al spitalului va fi transmis spre analiză Direcției medicale în vederea punerii de acord și asumării de către aceasta a respectivului plan, context în care se asigură conformarea la indicatorul *”01.01.02.01.01 - Planul strategic al spitalului este formalizat și asumat de autoritatea tutelară sau patronat, după caz”* aferent. *„L.V. 02 - Planul strategic și planul de management al spitalului”* – anexă la *Ordinul președintelui A.N.M.C.S. nr. 8/2018 privind aprobarea instrumentelor de lucru utilizate de către A.N.M.C.S. în cadrul celui de-al doilea ciclu de acreditare a spitalelor, cu modificările și completările ulterioare*;
- Ulterior, în aplicarea prevederilor art. 187 alin. (10) lit. c) din *Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările*

¹ În continuare: ”S.O. Luduș”;

ulterioare, Consiliul de administrație al spitalului: ”aprobă măsurile pentru dezvoltarea activității spitalului în concordanță cu nevoile de servicii medicale ale populației”, context în care devine evident că prezenta analiză reprezintă o condiție esențială a fundamentării oricărui plan strategic de dezvoltare a unei unități sanitare publice din România;

- Prezenta analiză se subscie măsurilor necesare de implementare a Cerinței ”01.01.01.01 - Organizația a realizat/utilizat o analiză privind nevoile de îngrijire a populației căreia i se adresează și a pieței de servicii de sănătate din teritoriul deservit”, precum și a Cerinței ”01.01.01.02 - Rezultatele analizei privind nevoile de îngrijiri medicale ale populației și piața de servicii au fost utilizate în stabilirea obiectivelor strategice ale spitalului” aferente Criteriului ”01.01.01 Planul strategic se bazează pe analiza nevoilor de îngrijire a populației și a pieței de servicii”, prevăzut în Anexa 1 la Ordinul ministrului sănătății nr. 446/2017 privind aprobarea Standardelor, Procedurii și metodologiei de evaluare și acreditare a spitalelor;
- Din punct de vedere metodologic, analiza constituie un studiu descriptiv a datelor existente la nivel (cu preponderență) județean pentru anii 2017 – 2019. Sursele de informare care au stat la baza prezentei analize sunt următoarele:
 - O.M.S. 1376/2016 pentru aprobarea Planurilor regionale de servicii de sănătate (publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 988 bis)²;
 - ❖ Sinteza stării de sănătate a populației și activității medico-sanitare din județul Mureș 2019 postat pe site-ul Direcției de Sănătate Publică Județeană Mureș (adresă web: <https://www.aspms.ro/documente/20studsan1.pdf>) - datele care au fost prelucrate se referă la perioada 1 ianuarie 2019 – 31 decembrie 2019.
 - ❖ Sinteza stării de sănătate a populației și activității medico-sanitare din județul Mureș 2018 postat pe site-ul Direcției de Sănătate Publică Județeană Mureș (adresă web: <https://www.aspms.ro/documente/19studsan01.pdf>) - datele care au fost prelucrate se referă la perioada 1 ianuarie 2018 – 31 decembrie 2018
 - ❖ Sinteza stării de sănătate a populației și activității medico-sanitare din județul Mureș 2017 postat pe site-ul Direcției de Sănătate Publică Județeană Mureș (adresă web: <https://www.aspms.ro/documente/18studsan02.pdf>) - datele care au fost prelucrate se referă la perioada 1 ianuarie 2017 – 31 decembrie 2017
 - ❖ Raport Național privind Starea de Sănătate a Populației României, 2019 realizat de Institutul Național de Sănătate Publică București, coordonator Dr. Maria Alexandra Cucu (adresă web: <https://insp.gov.ro/sites/cnepss/wp-content/uploads/2020/12/Raport-Starea-de-Sanatate-2019.pdf>) - Baza de date TEMPO a Institutului Național de Statistică, disponibilă la adresa: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/>;
 - ✚ Datele statistice prezentate de către registrator Compartimentului statistică și evaluare medicală (acceptați și publicați de Școala Națională de Sănătate Publică Management și Perfecționare în Domeniul Sanitar București (adresă

² În continuare: ”O.M.S. 1376/2016”;

web: www.drg.ro), privind ”Morbiditatea pe cauze de îmbolnăvire pe clase diagnostice DRG în perioada 2017-2019”;

- ✚ Proporția pacienților internați/ externati , în perioada 2017 - 2019, în regim de spitalizare continuă care își au domiciliul în alte județe, defalcat pe secții medicale;
- ✚ Principalele diagnostice ale pacienților internați, în perioada 2017 - 2019, în regim de spitalizare continuă, care își au domiciliul în alte județe cu specificarea frecvenței patologiei acestora;- din hospital
- ✚ Proporția pacienților transferați în alte spitale din alte județe decât Mureș, în perioada 01.01.2017 – 30.11.2019, cu menționarea diagnosticelor avute la data externării.
- ✚ Proporția bolnavilor externați care se reinternează în alt spital, pentru patologie de același tip, într-un interval de 48 de ore de la externare trebuie să fie $\leq 1,5\%$.
- ✚ Proporția bolnavilor externați care se reinternează în același spital, pentru patologie de același tip, într-un interval de 48 de ore de la externarea anterioară trebuie să fie $\leq 1,5\%$.
- ✚ Proporția bolnavilor transferați într-un alt spital, pentru patologie de același tip, într-un interval de 72 de ore de la internare trebuie să fie $\leq 0,5\%$

- ❖ Strategia de dezvoltare locală a Orașului Luduș pentru perioada 2021-2027 (adresă web:[http://www.ludus.ro/portal/mures/ludus/portal.nsf/43C8BB1DEE33CF0DC2257CAE0041A2B8/\\$FILE/1%2052%20strategie%20de%20dezvol20212027.pdf](http://www.ludus.ro/portal/mures/ludus/portal.nsf/43C8BB1DEE33CF0DC2257CAE0041A2B8/$FILE/1%2052%20strategie%20de%20dezvol20212027.pdf)).
- ❖ Baza de date TEMPO a Institutului Național de Statistică, disponibilă la adresa <http://statistici.INSSE.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>). Populația după domiciliu (la data de 1 ianuarie și 1 iulie) a anului de referință reprezintă numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliu pe teritoriul României, delimitat după criteriile administrative teritoriale. Domiciliul persoanei este adresa la care aceasta declară că are locuința principală, trecută în actul de identitate (CI), așa cum este luată în evidența organelor administrative ale statului.

2. Profilul demografic și socio-economic al populației:

Profilul Socio-Demografic la nivel regional și județean Regiunea Centru se întinde pe 34.092 kmp, reprezentând 14,3% din teritoriul național și este bine relaționată teritorial, realizând conexiuni cu 6 din cele 7 regiuni de dezvoltare din România. Numărul populației rezidente în Regiunea Centru la 1 ianuarie 2019 era de 2,32 milioane locuitori, regiunea noastră plasându-se pe poziția a 5-a în rândul celor 8 regiuni de dezvoltare ale României. Densitatea populației la nivel regional, de 68 locuitori/kmp, este cu 13,4 puncte peste media națională. La nivel județean, cea mai scăzută valoare a densității populației se înregistrează în Harghita, iar cea mai ridicată în Brașov.

Așezare geografică a județului Mureș este în partea centrală a României și în partea nordică a Regiunii Centru Suprafață: 6714 km pătrați (2,8 % din teritoriul țării), fiind al 13-lea județ din țară ca mărime. Din suprafața totală a Regiunii Centru cea mai mare pondere o ocupă județul Mureș (19,7%) iar Orașul Luduș are o suprafață peste 67 km² și reprezentând , circa 1% din suprafața județului Mureș.

Numărul de locuitori ai Oraşului Luduş prezintă un trend descrescător de la 17.525 în 2017 la 17.431 în 2019, din care populația de gen masculin 8.527 în 2017 și 8.535 locuitorii în 2019, iar locuitori de gen feminin 8.998 în 2017 la 8.437 în 2019. Se observă ponderea mai mare a locuitorii de sex feminin.

Este un oraş multiethnic cu: români, maghiari, romi și alte etnii.

Profilul demografic, pe grupe de vârste, al populației deservite din zona de acoperire a S.O. Luduş este următorul :

Tabel nr. 1 Populația după domiciliu pe grupe de vîstă deservită de către S.O.Luduş la 2019.

Grupa de vîstă ani	Populația deservită		Oraş Luduş		Urban		Rural	
	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
0-14	8.534	14,29	2.396	13,82%	4.989	14,61%	3.545	13,86%
15 - 64	40249	67,39%	11.795	67,99%	23.095	67,63%	17.154	67,09%
65 – 84	9.620	16,10%	2.869	16,53%	5.433	15,90%	4.187	16,37%
85 +	1.322	2,22%	289	1,66%	636	1,86%	686	2,68%
Total	59.725	100%	17.349	100%	34.153	100%	25.572	100%

Sursa:INS.ro

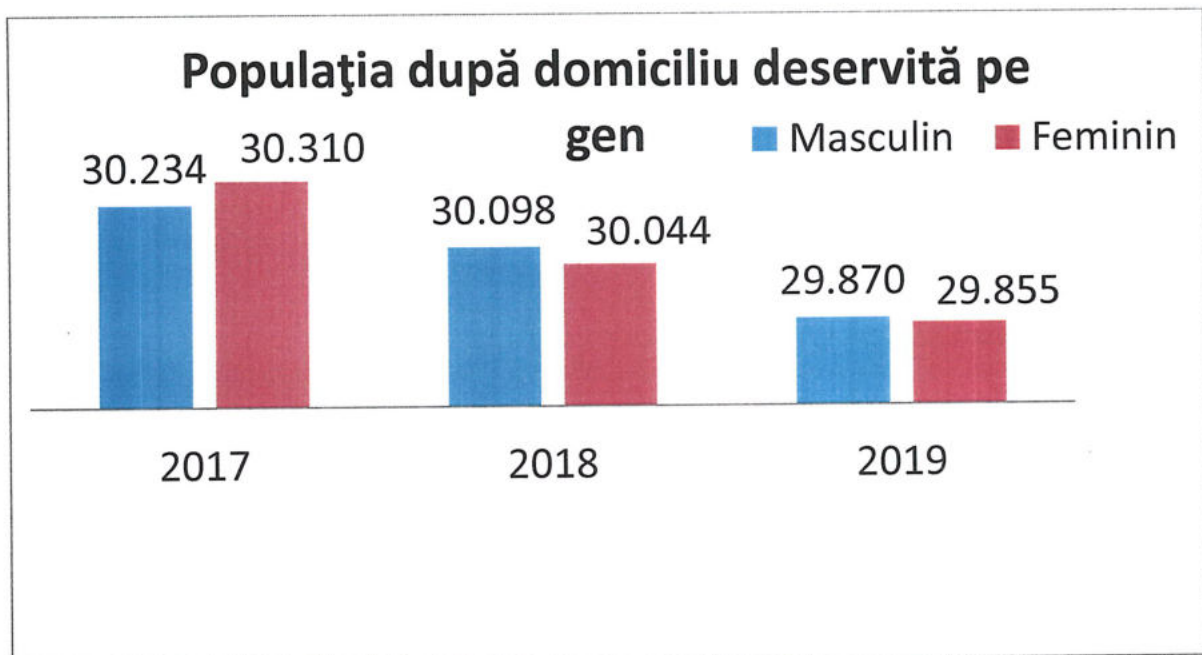
Structura populației pe grupe majore de vîstă, evidențiază că la nivelul celei deservite de S.O.Luduş prezintă o pondere mai mare grupa de vîrstă cuprinsă între 15-64 ani de 67,39 % iar proporția cea mai scăzută o înregistrează persoanele cu vîstă de peste 85 ani cu 2,22%, aceste porții doar ușor modificate se păstrează atât în orașul Luduş, cât și mediu urban, rural.

La nivelul populației deservite structura pe gen a populației (graficul nr.1) este relativ constantă, de aceea transformările demografice în perioada studiată sunt neesențiale. Pentru populația după domiciliu se observă o tendință de creștere ușoară a populației de sex masculin, astfel, din numărul total al populației deservite în 2019, 50,02% sunt femeile și a scăzut neesențial (0,02%) față de 2017, 50,06%, iar raportul procentual al bărbaților a crescut cu 0,29% în 2019 față de 2017. În cifre absolute numărul femeilor s-a redus cu 455, iar a bărbaților a crescut cu 364.

Indicele de feminitate, calculat ca număr de femei la 100 bărbați, este de 106 persoane de sex feminin la 100 persoane de sex masculin.

Piramida vîrstelor rezultă din combinarea a două histogramme, fiecare reprezentând efectivul populației de sex feminin, respectiv masculin pe grupe de vîstă, conform datelor privind numărul populației după domiciliu la 1 ianuarie 2020.

Graficul nr.1 Populația deservită după gen

Sursa: Compartimentul de statistică medicală a S.O.Luduș

În ceea ce privește mediul de proveniență, populația ce locuiește în mediul urban a fost mai numeroasă decât cei care locuiește în mediu rural.

Pentru populația după domiciliu se menține același raport, mediul urban având o populație mai numeroasă decât cel rural (table nr. 2).

Astfel, e o atenție sporită pentru dezvoltarea adecvată a serviciilor de sănătate simultan cu măsurile socio-economice.

Putem vorbi de o ușoară creștere a populației din rural, în ultimii 3 ani prin aglomerarea zonei periurbane.

Tabelul nr.2 Populația după domiciliu, deservită pe medii de proveniență în anii 2017-2019

Detalii	2017	2018	2019
Masculin	30.234	30.098	29.870
Feminin	30.310	30.044	29.855
Total	60.544	60.142	59.725
Urban	34.428	34.336	34.153
Rural	26.116	25.806	25.572

Sursa: INS.ro

Evoluția procesului de îmbătrâni se caracterizează prin următoarele particularități:

- ✚ este mai intens la bărbați decât la femei, datorită speranței de viață mai mari a populației feminine;
- ✚ este mai intens în mediul urban comparativ cu cel rural, datorită speranței de viață mai mare în localitățile urbane.

Speranța de viață la naștere este numărul mediu de ani pe care o persoană, născută în anul

pentru care se calculează acest indicator, are speranța de trăi. Acesta este un indicator calculat care exprimă vârsta medie pe care o poate atinge o persoană, dacă nu se schimbă condițiile care determină mortalitatea specifică pe vârste din anul calculării acesteia. În anul 2018, speranța de viață la naștere (SVN) în România era de 75,88 ani, pentru persoanele de gen feminin a fost de 79,40 ani, iar pentru genul masculin a fost de 72,41 ani, valoare cu 6,59 ani mai mică față de valoarea înregistrată la genul feminin.

Tabelul nr.3 Durata medie a vieții pe medii de proveniență și gen (în procente) în anii 2017-2019

Detalii	2017(ani)	2018(ani)	2019(ani)
Masculin – urban	74,1	74	74
- rural	74,0	70,4	70,8
Feminin – urban	80,2	80,9	81,6
- rural	77,8	78,2	78,6

Sursa:INST.ro

În perioada 2017-2019 pentru ambele genuri, masculin și feminin există tendința de creștere a vârstei medii a populației, pe total, urban și rural în cazul populației rezidente și pentru cea după domiciliu. Deși tendința de creștere a vârstei medii este caracteristică ambelor genuri, totuși aceasta este mai crescută la femei. Vârsta medie a populației diferă în funcție de mediu. În cazul populației după domiciliu, populația din mediul urban are o vârstă medie mai mare comparativ cu cea din mediul rural, ceea ce poate fi explicat printr-o durată a vieții mai mare a populației din localitățile urbane, consecință a condițiilor de trai mai favorabile în mediul urban și a serviciilor de sănătate mai accesibile. Procesul de îmbătrânire a populației este o consecință a creșterii ponderilor de adulți și vârstnici, comparativ cu ponderile de copii și adolescenți care scad și, ca urmare, crește vârsta medie a populației.

3. Evaluarea stării de sănătate a populației vizate:

Pe parcursul întregii perioade analizate, ponderea deceselor prin boli cardiovasculare a reprezentat mai mult de 48% din totalul deceselor survenite în perioada 2017 - 2019, urmată de decesele din tumori, bolile respiratorii, bolile aparatului digestiv iar ponderea cea mai scăzută o prezintă malformații congenitale, aceste procente sunt reprezentate în tabelul nr.4

Tabelul nr.4 Ponderea deceselor prin diverse grupe de boli din totalul deceselor, în jud. Mureș, în 2017 – 2019

Detalii	2017	2018	2019
Boli cardiovasculare	50,02	48,77	48,56
Boli infecto-parazitare	2,79	1,28	1,35
Boli respiratorii	8,20	10,02	10,63
Boli ale sistemului nervos	2,23	2,34	2,20
Boli ale aparatului digestiv	4,62	5,00	5,28

Boli ale aparatului genito-urinar	0,62	0,69	0,77
Tumori	23,04	22,00	22,19
Malformații congenitale	0,24	0,14	0,17
Traumatisme, leziuni, otrăviri, alte cauze externe	4,57	5,15	3,77
Diabet zaharat	1,38	1,76	1,25

Sursa: DSP Mureș

În ceea ce privește morbiditatea prin tuberculoză pe plan local avem următoarea situație: valori crescute pentru bolnavii cu tuberculoză peste 14 ani, rămași în evidență în mediul rural față de mediul urban în anul 2019 față de anul 2018 și 2017. Scăderea este de peste 10 la 100000 locuitori, în mediul rural este cu peste 15 la 100000 locuitori.

La nivelul cabinetului de TBC din cadrul spitalului, populația deservită este conform *Tabelul nr.2 Populația după domiciliu, deservită pe medii de proveniență în anii 2017-2019 ca o medie a perioadei analizate este 60000 locuitori*, iar numărul de pacienți luați în evidență, la nivelul anului: 2017-1575pacienti, 2018-1682 pacienti, 2019-1476 pacienti.

Incidența bolnavilor de cancer la nivelul județului Mureș a fost mai mare la sexul masculin în 2017 față de 2018 și 2019. În 2017 incidența a fost mai mare în mediul urban față de cel rural. În ceea ce privește distribuția îmbolnăvirilor noi prin cancere pe localizări, în județul Mureș, în perioada analizată, primele 4 tipuri de cancere au fost: cancerul de sân, cancerul bronhopulmonar, cancerul de stomac și de prostată.

Morbiditatea spitalizată prin boli ischemice ale inimii în anul 2019 - pe macroregiuni. Cele mai multe cazuri externate de boli ischemice ale inimii în anul 2019 pe total țară, sunt în macroregiunea unu (regiunea Nord-Vest și regiunea Centru).

La nivel național privind rata cea mai mare a morbidității spitalizate, județul Mureș se află pe locul doi cu 742,2‰00 locuitori.

Mortalitatea prin boli ischemice ale inimii, la nivel național, în anul 2019, este mult mai mare pentru genul masculin (229,3‰00 locuitori) comparativ cu genul feminin (220,3‰00 locuitori) și față de media pe total țară (224,7‰00 locuitori).¹

Totodată, incidența bolnavilor cu cardiopatie ischemică, aflați în evidența medicului de familie a fost mai mare în anul 2018 față de anii 2017 și 2019. Cazurile rămase în evidență cu această afecțiune, în 2019 au fost mai scăzut față de 2018 cu 8%.

La nivelul județului Mureș, la cabinetul medicului de familie, cei mai mulți bolnavi cu HTA au fost dispensarizați în anul 2018, comparativ cu anii 2017 și 2016. Cei mai mulți bolnavi nou intrați în evidență au fost în anul 2019, comparativ cu anii 2017 și 2018.

Tabelul nr.5 Prevalența HTA din România în raport cu gen și mediul de proveniență în anul 2019.

BĂRBAȚI		FEMEI	
URBAN	RURAL	URBAN	RURAL
46,6%	54,9%	38%	45,42%

Sursa : DSP Mureș

Tabelul nr.6 Prevalența HTA pe grupe de vârstă în anul 2019

18-24 ani	25-34 ani	35-44 ani	45-54ani	55-64 ani	≥65 ani
8,75%	15%	28,12%	51,4%	65,54%	75,06%

Sursa : DSP Mureș

Grupe de risc ale pacienților cu HTA (Conform Ghidului management al Hipertensiunii Arteriale al Comisia de Cardiologie a Ministerului Sănătății)

🚦 Grupa cu risc scăzut

- bărbați < 55 ani și femei <65 ani cu HTA de gradul I
- fără factori de risc
- riscul de eveniment CV major în următorii 10 ani este 15%

🚦 Grupa de risc mediu

- pacienți cu HTA de niveluri diferite
- prezența mai multor factori de risc
- riscul de eveniment CV major în următorii 10 ani este de 15%- 20%

🚦 Grupa de risc înalt

- pacienți cu HTA de gradul 1 și 2 care au 3 sau mai mulți factori de risc asociați, diabet sau afectarea organelor țintă
- pacienți cu HTA severă fără factori de risc asociați
- risc de eveniment CV major la 10 ani este de 20-30%

🚦 Grupa de risc foarte înalt

- pacienți cu HTA gradul 3 și unul sau mai mulți factori de risc asociați
- toți pacienții cu BCV clinic manifestă sau boală renală

Risc de evenimente CV majore de circa $\geq 30\%$ în 10 ani.

La nivelul județului Mureș, bolnavii cu boli cerebro-vasculare, aflați în evidența medicului de familie au avut valorile cele mai mari, atât în ceea ce privește incidența precum și în ceea ce privește bolnavii rămași în evidență, în anul 2018 comparativ cu anii 2019 și 2017.

Incidența bolnavilor cu diabet zaharat a avut un trend crescător pe toată perioada luată în studiu. În ceea ce privește tipurile de diabet zaharat, cele mai multe cazuri au fost de diabet zaharat insulino independent. Cele mai mari valori s-au înregistrat în anul 2019 comparativ cu anii 2018 și 2017. La nivelul medicului de familie, incidența diabetului zaharat a crescut în anul 2019 comparativ cu anii 2018 și 2017. Cazurile noi a bolnavilor cu diabet zaharat, în toți cei 3 a crescut cu peste 3000 de cazuri deși vorbim de o ușoară scădere în 2019 comparativ cu anii 2018 și 2017. (sursa dsp)La nivelul Spitalul Orășenesc „Dr.Valer Russu” Luduș nr pacienților luati in evidenta cabinetului de diabet zaharat :in anul 2017-0 pacienti , 2018-64 pacienti , 2019-4528 pacienti

În evidența medicului de familie avem mai mulți bolnavi cu tulburări de comportament comparativ cu cei bolnavi psihici. În ceea ce privește incidența bolnavilor cu tulburări de comportament avem valori crescute în 2017 comparativ cu anii 2018 și 2019. La bolnavii psihici în anul 2019 comparativ cu anii 2018 și 2017 a crescut numărul de cazuri. La bolnavii rămași în evidență avem cele mai mari valori în anul

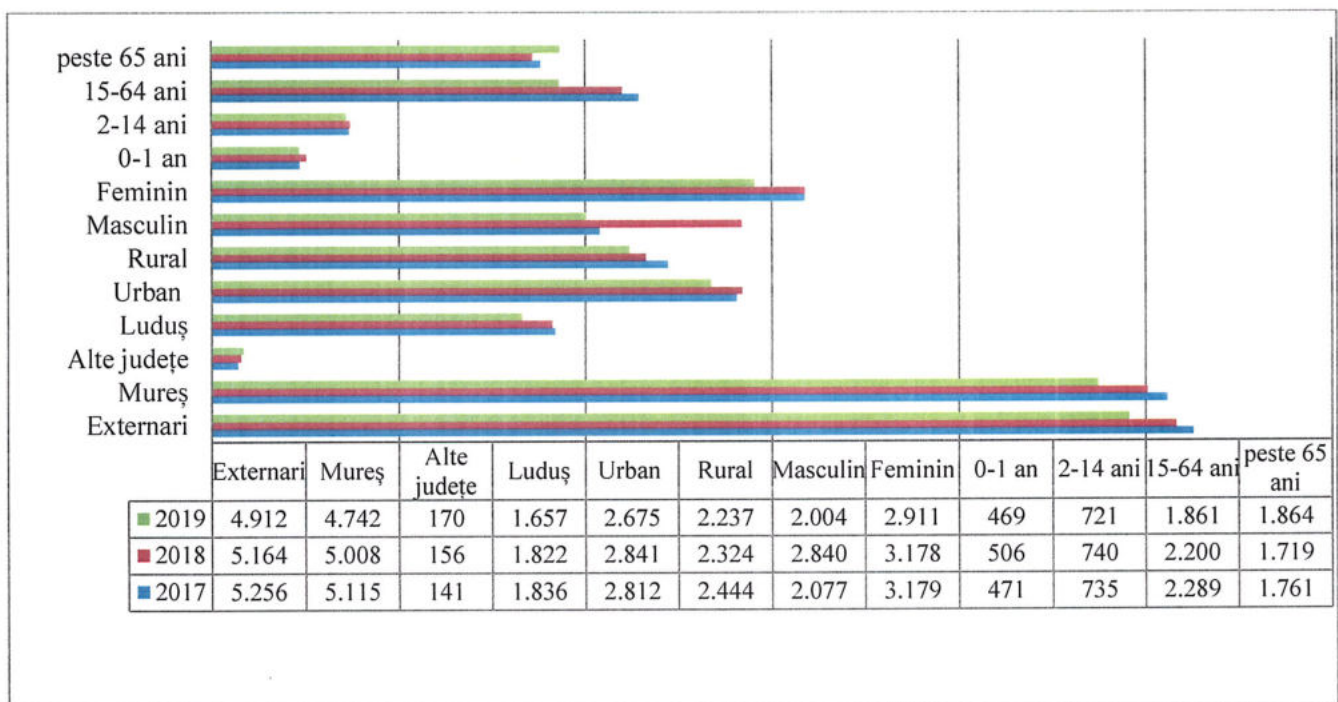
2017, la tulburările mentale și de comportament iar la bolile psihice o usoare creștere în 2019.

În ceea ce privește bolnavii spitalizați, majoritatea au fost cu tulburări mintale și de comportament, în 2019-2017, 70% din bolnavii externati reprezentând categoria de vârstă 15-64 ani

Adresabilitate regională: adresabilitatea pacienților cu mediul de rezidență urban, care au necesitat internare în 2019, a fost de 54,37% iar din total pacienți internați 59,26% au fost de gen feminin.

Grupa de vârstă 15-64 ani a înregistrat în ultimii trei ani cele mai multe externări dintre grupele de vârstă ale populației care solicită servicii medicale S.O.Luduș (grafic nr.2).

Grafic nr.2 Structura populației pe grupe de vârstă, mediu și gen din Luduș, județ Mureș și numărul celor care au beneficiat de servicii medicale prin spitalizare continuă perioada 2017-2019

Sursa : Compartiment statistică medicală S.O Luduș

În anul 2019, dintr-un total de 4.912 de pacienți, rata cea mai mare a cauzelor de îmbolnăvire, pe categoria majoră de diagnostic, a pacienților externati din cadrul S.O. Luduș, este prezentată în graficul nr.3, alături de datele la nivel național și județean.

Urmărind populația care se adresează spitalului, rezultă statistic primelor cinci categorii majore de diagnostic (CMD) reprezentate în graficul nr.3.

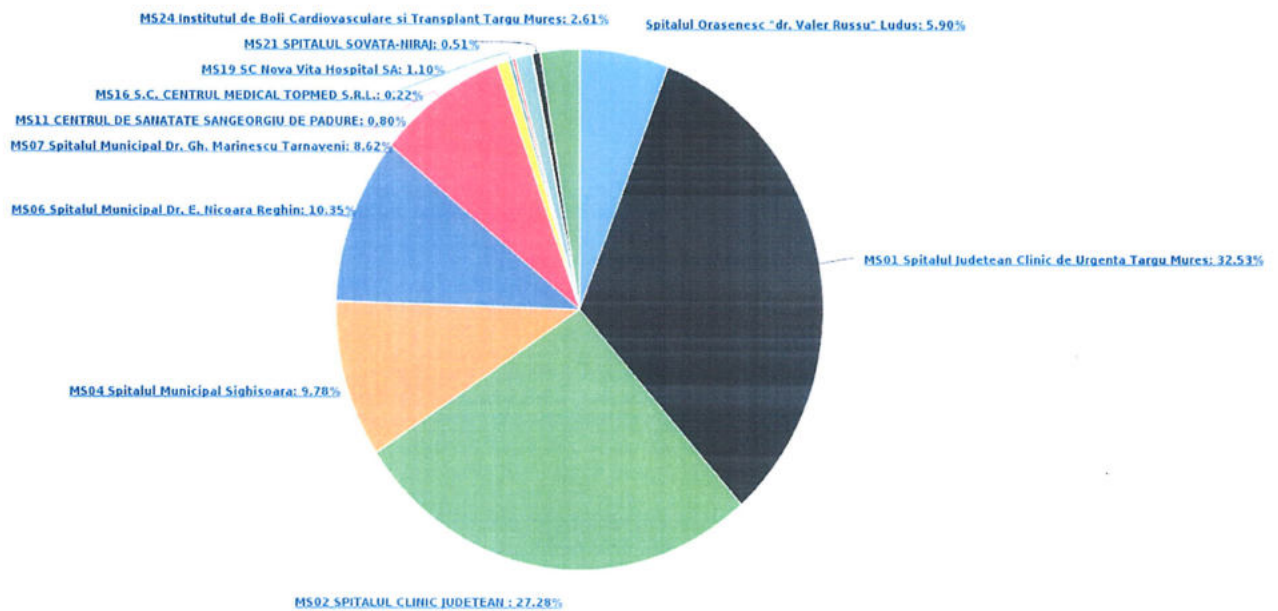
Cea mai frecventă CMD este categoria-boli ale sistemului respirator în proporție de 21.97% din total, peste nivelul național și județean.

Din totalul de 4.912 pacienți externati din spitalul S.O. Luduș, în anul 2019, distribuția acestora pe grupe de afecțiuni este următoarea:

- Aparat respirator - 1.048
- Aparat digestiv - 771
- Aparat circulator - 761
- Aparat urogenital - 299
- Boli infecțioase - 188
- Cerebrovasculare - 157
- Tumori maligne - 143
- Traumatisme, otrăviri - 102
- Sistem osteoarticular - 63
- Alte ischem. Miocard - 13
- Infarct ac. Miocardic - 3

Externările efectuate de la S.O. Luduș reprezintă 5,90% din total externări acuți ale județului Mureș aferente anului 2019 (Graficului nr.4)

Graficul nr.4 Pacienți externați din total cazuri similare înregistrate în județ -Secții acuți anul 2019

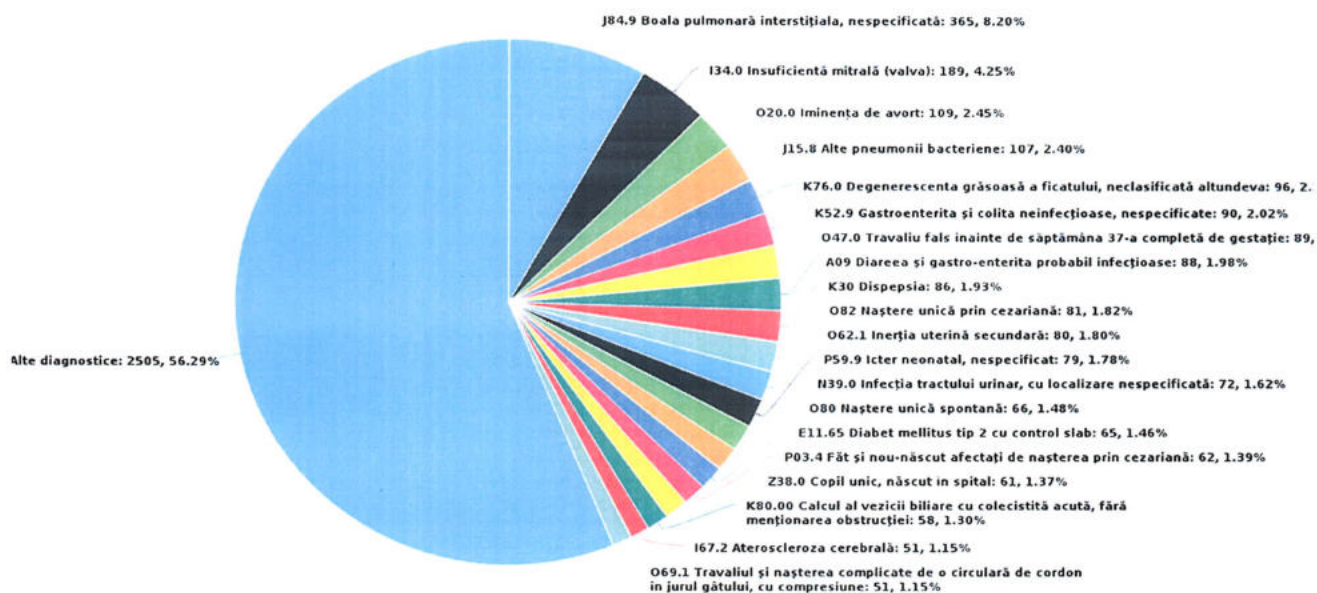

Sursa: Compartiment statistică medicală S.O Luduș

Din analiza privind diagnosticile la externare în anul 2019, (Graficul nr.5) pe primele 5 locuri se află :

- Boală pulmonară interstițială, nespecificată
- Insuficiență mitrală
- Iminentă de avort
- Alte pneumonii bacteriene
- Degenerescență grăsoasă a ficatului, neclasificată altundeva

Grafiicul nr.5 Top 20 diagnostice de externare – Secții acuți anul 2019

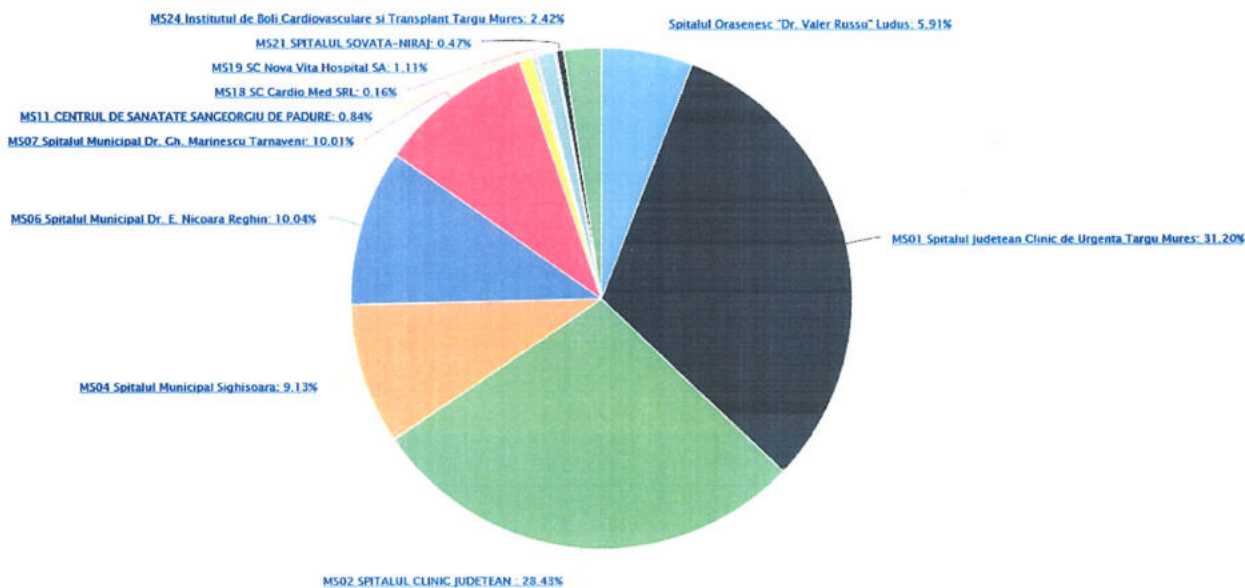
Sursa: Compartiment statistică medicală S.O Luduș

Din totalul de 5.164 pacienți externați din spitalul S.O. Luduș, în anul 2018, distribuția acestora pe grupe de afecțiuni este următoarea:

- Aparat respirator – 1.210
- Aparat digestiv -724
- Aparat circulator – 633
- Aparat urogenital - 415
- Boli infecțioase - 133
- Cerebrovasculare - 155
- Tumori maligne - 123
- Traumatisme,otrăviri - 95
- Sistem osteoarticular - 49
- Alte ischem. Miocard - 7
- Infarct ac. Miocardic - 3

Externările efectuate de la S.O. Luduș reprezintă 5,91% din total externări acuți ale județului Mureș aferente anului 2018.

Graficul nr.6 Pacienți externaiți din total cazuri similare înregistrate în județ- Secții acuți Anul 2018

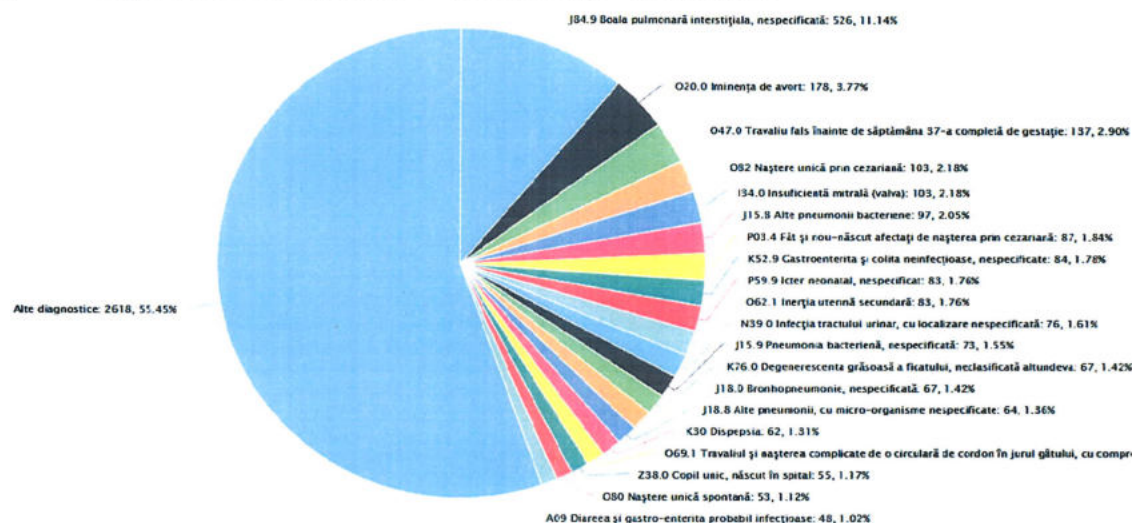

Sursa: Compartiment statistic medicală S.O. Luduș

Din analiza privind diagnosticile la externare în anul 2018,(Graficul nr.7) pe primele 5 locuri se află :

- Boală pulmonară interstițială, nespecificată
- Iminentă de avort
- Trăvaliu fals înainte de săptămâna 37-a completă de gestație
- Naștere unică prin cezariană
- Insuficiență mitrală

Graficul nr.7 Top 20 diagnostice de externare –sectii acuți –anul 2018

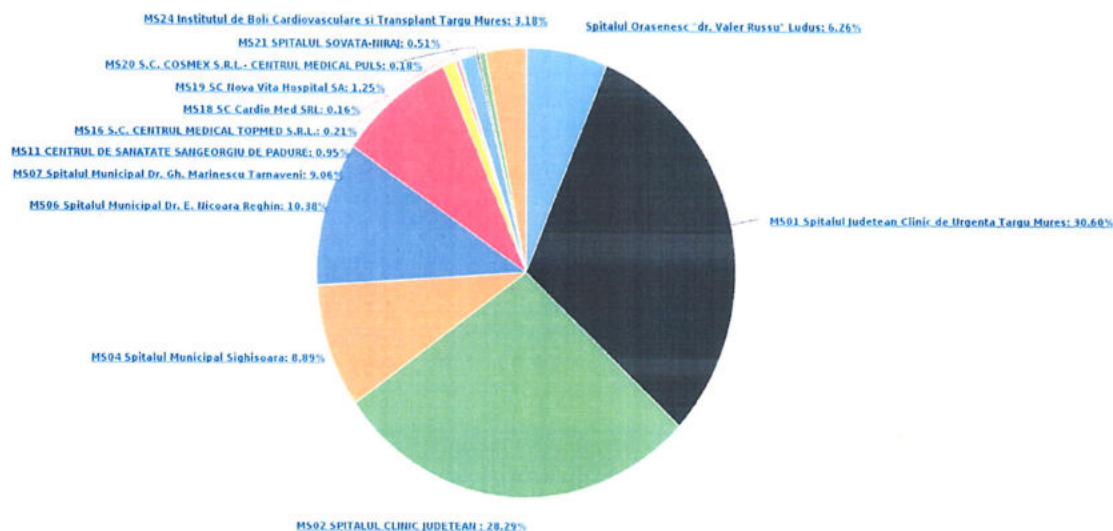
Sursa: Compartiment statistic medicală S.O. Luduș

Din totalul de 5.255 pacienți externați din spitalul S.O. Luduș, în anul 2017, distribuția acestora pe grupe de afecțiuni este următoarea:

- Aparat respirator – 1.182
- Aparat digestiv -772
- Aparat circulator – 635
- Aparat urogenital - 481
- Boli infecțioase - 175
- Cerebrovasculare - 120
- Tumori maligne - 161
- Traumatisme,otrăviri - 91
- Sistem osteoarticular - 68
- Alte ischem. Miocard - 2
- Infarct ac. Miocardic - 13

Externările efectuate de la S.O. Luduș reprezintă 6,26 % din total externări ale județului Mureș aferente anului 2017.

Graficul nr.8 Pacienți externați din totalul cazurilor similar înregistrate în județ - Secții acuți anul 2017

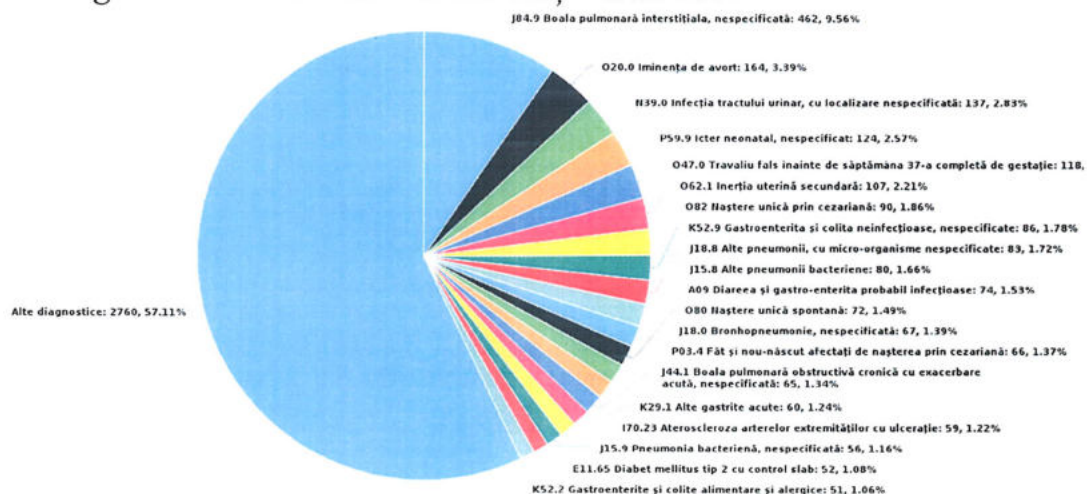

Sursa: Compartiment statistic medicală S.O. Luduș

Din analiza privind diagnosticile la externare în anul 2017,(Graficul nr.9) pe primele 5 locuri se află :

- Boală pulmonară interstițială, nespecificată
- Iminentă de avort
- Travaliiu fals înainte de săptămâna 37-a completă de gestație
- Naștere unică prin cezariană
- Insuficiență mitrală

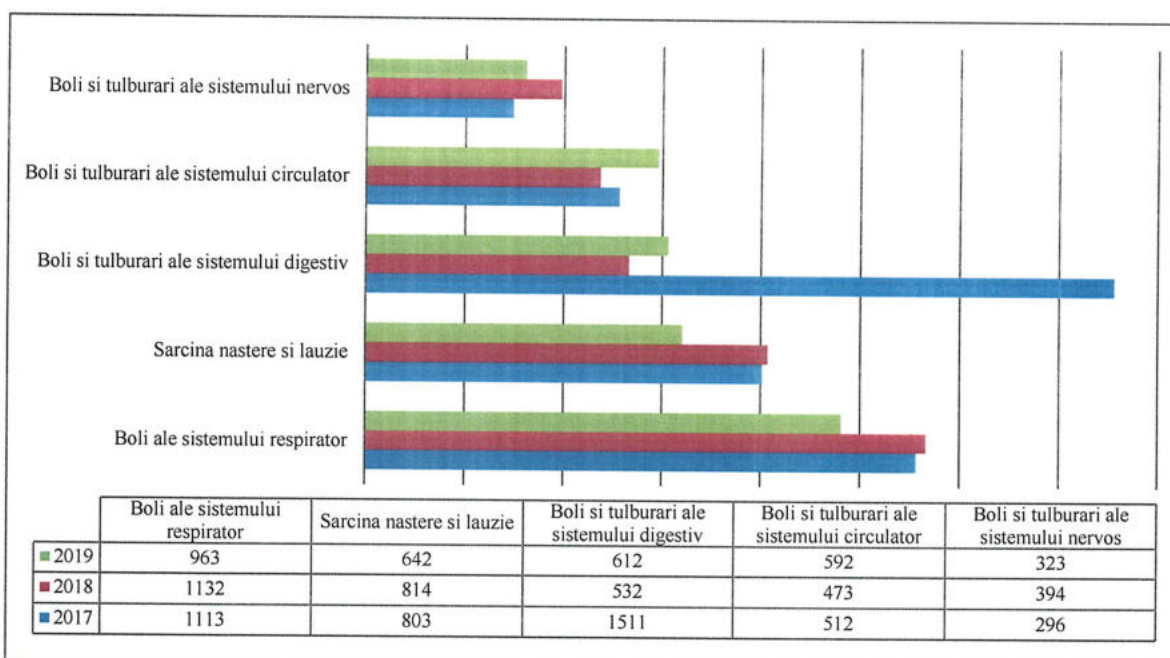
Graficul nr.9 Top 20 diagnostice de externare –sectii acuți –anul 2017

Sursa: Compartiment statistic medicală S.O. Luduș

Rata mortalității intraspitalicești este de 2,52% în 2019, 2,27% în 2018 și 1,84% în 2017 din total bolnavi ieșiți din spitalul S.O.Luduș.

Grafic nr.10 Indicatori ai morbidității spitalizate în funcție de categoria majoră de diagnostic –număr cazuri în perioada 2017-2019

Sursa: www.drg.ro

Morbiditatea tratată efectiv în spital pentru care există resurse umane, pe cauze de îmbolnăvire și clase diagnostice DRG, a pacienților externați în perioada 01.01.2017 - 31.12.2019 din cadrul S.O. Luduș este prezentată în Anexele 1-3 la prezenta analiză.

Proporția pacienților internați 2017-2019 in regim de spitalizare continuă care își au domiciliul în Luduș

SECTIA	2017	2018	2019
BOLI INFECȚIOASE	34,83%	33,33%	38,36%
CHIRURGIE	36,36%	40,02%	38,55%
COMP.PALIATIVE	31,87%	30,20%	38,78%
MEDICINĂ INTERNĂ	37,26%	37,92%	38,49%
MEDICINA INTERNĂ CR.	28,30%	34,05%	34,95%
NEONATOLOGIE	33,23%	34,80%	25,69%
OBSTETRICĂ-GINECOLOGIE	33,89%	34,90%	26,80%
PEDIATRIE	36,44%	32,05%	31,68%
PSIHIATRIE CR.	60%	43,54%	34,09%
TOTAL SPITAL			

Sursa: Compartiment statistic medicală S.O. Luduș

4. Indicatori utilizare servicii in perioada anilor 2017 - 2019

SECTIA	Pacientii externa	Nr zilespitalizare	Nr medizile/pacient	IUP	% RUP / AN	% urgente	% operativ/intermedie	% pac dig sec	Intervchirurgicale	Rata mortalit	% decedati la 24	Rata pacinternati	Indicecon dig	Indicepac.trans	Indicepacopera	Indicepacprini	Indicepacprini	Rata inter la	
2019	4.912																		
Boli infectioase	585	4102	6,85	205,1	46,19 %	72,2 %	99,32 %	2,53 %	0,67 %	6,16 %	60,17 %	0,86 %	0,25 %	0,25 %	0,25 %	0,25 %	0,25 %	0,25 %	0,25 %
Chirurgie generala	798	4426	3,87	177,04	48,50 %	58,5 %	96,99 %	0,75 %	0,12 %	9,45 %	73,56 %	0,00 %	22,51 %	0,00 %	22,51 %	0,00 %	0,25 %	0,25 %	0,25 %
Medicina interna	988	5972	5,95	248,83	68,17 %	61,0 %	99,49 %	1,71 %	0,60 %	21,2 %	54,25 %	0,20 %	0,20 %	0,20 %	0,20 %	0,20 %	0,20 %	0,20 %	0,20 %
Neonatalogie	323	1344	4,12	134,4	36,82 %	0,00 %	87,93 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	69,04 %	3,72 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Obstetrica	819	2863	2,97	136,33	37,35 %	73,6 %	98,90 %	0,00 %	0,00 %	12,8 %	63,98 %	0,00 %	33,04 %	0,00 %	33,04 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
ginecologie	819	2863	2,97	136,33	37,35 %	73,6 %	98,90 %	0,00 %	0,00 %	12,8 %	63,98 %	0,00 %	33,04 %	0,00 %	33,04 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Pediatrie	949	4638	4,85	144,93	39,71 %	95,0 %	99,37 %	0,00 %	0,00 %	8,74 %	72,29 %	1,58 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Medicina Interna cr	243	2173	8,59	271,62	74,42 %	0,00 %	100,00 %	2,06 %	0,00 %	1,22 %	71,19 %	1,22 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Îngrijiri Paliative	164	2989	17,28	249,08	68,24 %	0,00 %	95,12 %	49,3 %	0,00 %	12,7 %	87,80 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Psihiatrie cronici de lungă	43	19812	200,12	360,21	98,69 %	2,27 %	97,67 %	0,00 %	0,00 %	15,9 %	90,70 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %

durață																								
2018																								
Boli infectioase	480	3333	6,61	166,65	45,66 %	75%											99,38 %	2,44 %	0,20 %	3,93 %	60,00 %	0,21 %	1,04 %	
Chirurgie generala	832	4442	3,93	177,68	48,68 %	58%	40,14%	334	0,60 %	0,12 %	7,57 %	71,75 %	0,12 %	30,64 %	0,60 %	2,16 %	96,51 %							
Medicina interna	978	6012	6,01	250,5	68,63 %	61%			1,40 %	0,20 %	16,37%	55,32 %	1,66 %		0,10 %		99,69 %							
Neonatology	338	1452	4,26	145,2	39,78 %	0%			0%	0%	0%	70,71 %	2,36 %		0%		77,22 %							
Obstetrica ginecologie	1105	4162	3,31	198,1	54,30 %	65%	34,84%	385	0,09 %	0,09 %	15,55%	70,05 %	0,72 %	33,45 %	0%		97,56 %							
Pediatrie	988	4916	4,93	153,62	42,09 %	96%			0%	0%	8,06 %	76,42 %	1,61 %		0%		99,80 %							
Medicina Interna CR.	233	2182	9,09	272,75	74,73 %	0%			2,15 %	0%	1,29 %	64,38 %	0,86 %		0,42 %		99,57 %							
Îngrijiri paliative	148	2819	17,84	234,92	64,36 %	0%			50,00 %	2,00 %	13,42%	89,86 %	0%		9,45 %		87,84 %							
Psihiatrie CR.	63	19785	162,17	359,73	98,56 %	10%			7,25 %	0%	25,81%	84,13 %	0%		1,58 %		92,06 %							

Observatii

Nivelul activității Compartimentului primiri urgente			
	2017	2018	2019
Prezentati	8081	8697	8222
Internati :			
1 BOLI -INFECȚIOASE	869	728	758
2 CHIRURGIE	179	191	204
	451	354	355

3	MEDICINĂ INTERNĂ	218	168	188
4	OBSTETRICĂ-GINECOLOGIE	17	14	7
5	PEDIATRIE	4	1	4
Transferați la alte unitati sanitare				
Pacienti care refuza internare		846	857	912
Cazuri rezolvate in CPU		98	91	95
Pentru a pacientii sosiți s-au efectuat urmatoarele examinări:		7235	7840	7310
ecografie			49	104
endoscopie				
EKG		3377	3940	4539
RX		652	489	459
ANUL 2017 16,95 %				
Pacienti internati prin CPU in raport cu totalul pacientilor internati in spital în anul 2017 - 2019 %				
ANUL 2018 14,24 %				
ANUL 2019 15,42 %				
ANUL 2017 10,75 %				
ANUL 2018 8,37 %				
ANUL 2019 9,21 %				
Pacienti internati prin CPU in raport cu totalul pacientilor prezentati și în anul 2017- 2019%				

5. Morbiditatea migrantă

Morbiditatea migrantă reprezintă numărul și tipologia (ce fel de patologie/boli) cazurilor care se adresează altor unități sanitare cu paturi decât cele aflate în arealul domiciliului avut, din diverse motive, de aceeași categorie de competență.

În județul Mureș sunt încă 4 spitale publice de aceeași categorie cu a Spitalului Orășenesc “Dr.Valer Russu “ Luduș (IV), iar în județele învecinate 22 astfel de unități.

Principalele **cauze** ale morbidității migrante pot fi una sau mai multe dintre următoarele:

- Lipsă personal specializat (medici, asistenți medicali);
- Lipsă dotări necesare (echipamente și aparatură medicală);
- Lipsă confort hotelier (grupuri sanitare, climat – temperatură, lumină, aerisire etc);
- Capacitate redusă (număr paturi);
- Acces dificil la spital (drumuri, etaje fără lift, deficit mijloace de transport, locație excentrică/la distanță etc).

La nivelul Spitalului, morbiditatea migrantă se estimează în baza următoarelor date statistice existente și puse la dispoziție de Compartimentul statistică și evaluare medicală precum și date de la SNSPMPDSB (www.drg.ro).

Morbiditatea migrantă este un indicator care poate produce o variație a incidenței ratei de producere a îmbolnăvirilor în zona socio-demografică arondată unității sanitare, atât prin emigrarea, cât și prin imigrarea persoanelor susceptibile. De aceea, în analiza acestui indicator au fost luați în calcul și pacienții din alte zone geografice care se adresează spitalului.

- a. Proporția pacienților internați în regim de spitalizare continuă / de zi care își au domiciliul în alte județe
- b. Distribuția pe județe a pacienților cu un alt domiciliu decât județul Mureș care au fost internați în regim de spitalizare continuă pe o perioadă de 3 ani
- c. Principalele diagnostice ale pacienților internați în regim de spitalizare continuă care își au domiciliu în alte județe/ din raza deservită de către S.O. Luduș .
- d. Frecvența patologiei pacienților internați care își au domiciliul în alte județe /raza deservită de către S.O. Luduș:

- e. Proporția pacienților transferați în alte spitale decât spitalele din județ Mureș/ alte spitale din județul Mureș.
- f. Diagnosticile avute la data externării de către pacienți transferați în alte spitale din județ:

Activitatea spitalicească pe parcursul perioadei 2017- 2019 este reprezentată de proporția de 31,98% pe regim de spitalizare continuă, 68,02% spitalizare de zi, iar comunele, localitățile și satele care aparțin jud. Mureș și pe care Spitalul Orășenesc DR. Valer Russu Luduș le deservește reprezintă 35,93% regim de spitalizare continuă, spitalizare de zi 64,07%, la nivelul anului 2019.

În interiorul regiunii, spitalele din județul Mureș atrag pacienți din județele limitrofe (Bistrița Năsăud, Harghita, Brașov, Sibiu, Alba) și nu numai, datorită prezenței spitalelor universitare, de înaltă performanță.

Datele statistice puse la dispoziție relevă următoarele

- Proporția pacienților internați în regim de spitalizare continuă care-și au domiciliul în zonele deservite de către S.O. Luduș este în descreștere în ultimii 2 ani calendaristici (în 2019 este de 4.912 și în anul 2018 de 5.165 pacienți internați în regim de spitalizare de zi în anul 2019 au fost 12.285 și în 2018 un număr de 12.802 pacienți, 5.215 externări în anul 2017 și 12.583 spitalizări de zi);
- Activitatea în cadrul Ambulatoriului de specialitate integrat este în creștere an de an de la 46.728 consultații în 2017, la 51.762 în 2018 și 60.555 consultații în 2019.
- Distribuția pacienților internați în regim de spitalizare continuă, cu domiciliul în zonele deservite de către S.O.Luduș relevă că numărul cel mai mare de pacienți internați în regim de internare continuă sunt din orașul Iernut (aproximativ 5,61% în 2019 și 5,12% în 2018) urmat de cei din orașul Sărmaș (2,93% în 2019 și 3,07% în 2018), în localitățile deservite de către S.O. Luduș cel mai mare procent reprezintă comuna Zau de Câmpie (5,29% în 2019 și 4,76% în 2018), urmată de Bogata (3,64% în 2019 și 3,67 în 2020) și Sânger (3,44% în 2019 și 3,31% în 2020);
- Principalele diagnostice ale pacienților internați în regim de spitalizare continuă, care își au domiciliul în aria deservită de către S.O.Luduș arată că în anul 2019 aproape 14% dintre respectivii pacienți au fost diagnosticați cu boli ale aparatului respirator, 9,81% cu boli ale aparatului circulator și 9,73% cu boli ale aparatului digestiv;
- În perioada 2019 majoritatea externărilor interspitalicești din localitățile deservite S. O. Luduș au fost de la Compartimentul

Neonatologie din cadrul spitalului cu afecțiuni ale nou-născutului (P00-P96), transferați cu boli ale aparatului respirator și boli ale aparatului digestiv.

- În compartimentul Îngrijiri paliative, în perioada 2017-2019, circa 99% dintre pacinții internați provin din județul Mureș. În secția de Psihiatrie cronici de lungă durată, în 2019, toți pacinții internați au provenit din județul Mureș.
- În perioada 2017 – 2019 au fost transferați pacienți în alte spitale, după cum urmează: 2017 - 44, 2018 - 44, 2019 - 37 . Ca și diagnostic de transfer, pe primul loc a fost ”Infarctul cerebral datorita trombozei arterelor cerebrale” (4 pacienți, 2017), ”Insuficiența renală cronică nespecificată” (2), ”Bronhopneumonie, nespecificată” (2), ”Hemoragie, neclasificată altundeva” (2) în 2018, și ” Alți copii născuți înainte de termen” (4 pacienți, 2019). Transferurile au fost realizate ținând cont atât de agravarea stării pacientului, dar și de faptul că spitalul nu are în structură secții de neurologie, urologie, prematuri. Din CPU au fost tranferati în alte spitale un număr de 1476 pacienți (18% din total consultații), în 2018 – 1622 (19% din total consultații), iar în 2019 – 1647 (20% din total consultații).
- Patologia chirurgicală urologică este acoperită la nivelul spitalului nostru doar prin consultațiile acordate prin ambulatoriul de specialitate. Finalitatea actului chirurgical are de suferit deoarece nu se pot efectua intervenții chirurgicale specifice.
An de an internările cu diagnosticele specifice urologiei au crescut de la 599 internări în anului 2017, la 626 internări în 2018, respectiv 708 internări în 2019.

- Patologia oncologică este acoperită la nivelul spitalului nostru doar prin consultațiile acordate prin ambulatoriul de specialitate Ambulator 2017-424 pacienti, 2018-464 pacienti,, 2019-493 pacienti,

Concluzii

Morbiditatea migrantă este dificil de estimat atâta timp cât nu sunt suficiente date disponibile pentru situațiile conjuncturale (urgente majore în alte zone decât domiciliul, reședință temporară, etc.), apropierea teritorială de aparținători, adresabilitatea către servicii private care nu sunt în contract cu CAS. Nu sunt cunoscute nici motivele reale pentru care pacienții se adresează unor unități sanitare cu paturi, altele decât cele aflate în arealul domiciliului avut. Pentru dimensionarea corectă a serviciilor medicale oferite astfel încât să fie evitat impactul negativ al furnizării unui tip neadecvat de servicii, analiza morbidității migrante pe baza datelor disponibile, conduce la:

- necesitatea introducerii unor servicii noi: urologie- spitalizare continua, oncologie – cabinet ambulatoriu, pediatrie cronici
- redimensionarea specialităților psihiatrie cronici de lungă durată prin introducerea spitalizării de durată medie
- completarea serviciilor de paliativitate cu cabinet ambulatoriu

6. Numărul și capacitatea furnizorilor de profil din aria de acoperire

La nivelul anului 2019, numărul furnizorilor de profil din aria de acoperire a S.O. Luduș se prezenta după cum urmează: județul Mureș

16 Spital
304 Medici de familie
186 Farmacie
86 Medicină dentară
73 Ambulatoriu de specialitate
30 Laborator
9 Servicii de imagistică medicală
15 Îngrijiri la domiciliu

La nivelul anului 2019, numărul de paturi în unitățile sanitare pe categorii de unități sanitare, forme de proprietate și județe din aria de acoperire a S.O. Luduș se prezenta după cum urmează:

În aria deservită de S.O. Luduș între furnizorii de servicii de profil se evidențiază următoarele unități sanitare publice :

1. În județul Mureș:

Din punct de vedere al infrastructurii, majoritatea spitalelor județene și S.O. Luduș au fost construite în anii 1930 și 1960 cu pavilioane adăugate la structura inițială în anii 1970 și 1980. Având în vedere vechimea clădirilor, serviciile clinice mai degrabă au evoluat odată cu timpul în loc să fie planificate strategic. În majoritatea cazurilor, starea fizică, spațiile și funcționalitatea clădirilor sunt deficitare. Lipsa dependențelor clinice (în special pentru serviciile de asistență clinică) face ca organizarea să fie inefficientă. În ceea ce privește serviciile de asistență clinică (blocuri operatorie, cabinete de radiologie și imagistica, etc.), serviciile care trebuie să fie asigurate în același spațiu sunt frecvent la distanță unele de altele, ceea ce face ca timpul de parcurgere a distanțelor în cadrul aceleiași unități să fie mai lung, cauzând astfel întârzieri în furnizarea serviciilor.

Exista trei furnizori de servicii de îngrijiri paliative în cadrul spitalelor din Județul Mureș care au contract cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate, din care unul sunt de stat (S.O. Luduș) și două private, cu un număr total de 12+10 +15 =37 de paturi pentru îngrijiri paliative.

Situația organizațiilor care prestează servicii de recuperare / reabilitare, îngrijiri la domiciliu și/sau paliative aflate în aria de acoperire a S.O. Luduș este prezentată astfel :

 Servicii medicale de Recuperare:

DENUMIRE FURNIZOR	ADRESA	TELEFON
SPITALUL CLINIC JUDETEAN DE URGENȚĂ MUREȘ	Strada Gheorghe Marinescu 50, Târgu Mureș	0372 653 100
SPITALUL ORĂȘENESC DR. VALER RUSU LUDUȘ	Strada Ghiocilor , Nr.2 , Luduș	0265 411 649
CMI DR. DABIJA MARIA	Strada Maior Petru, 31, Reghin	0265 512 045
SC DORA MEDICALS SRL	Piața Mărășești 21, Târgu Mureș	0265 212 971
SC RALMED CENTRU MEDICAL SRL	Strada Viilor 68A, Sighișoara	0265 778 104

SC SAN SYLVAN SRL	Strada Moldovei, 9A, Târgu Mures	0265 245 171
SC CENTRUL MEDICAL TOPMED SRL	Strada Dorobanților nr. 1- 11, Târgu Mureș	0265 225 002
SC DR. SZASZ REHAB CENTER SRL	Strada Gheorghe Doja Nr. 32, Târgu Mureș	0748 402 980

Servicii medicale de Îngrijiri la Domiciliu

Denumire	Specialitate	Adresa	Telefon
Asociatia Pentru Ingrijiri la Domiciliu	INGRIJIRI LA DOMICILIU	TIRGU MURES. str. Victor Babeș nr. 11	0266-342222
S.C. Cardiomed SRL	INGRIJIRI LA DOMICILIU	TIRGU MURES. str. 22 dec. 1989 nr. 76-78	0265-217333
S.C. Samkov Med S.R.L.	INGRIJIRI LA DOMICILIU	TIRGU MURES. str. Transilvania nr. 20	0741-986988
Spitalul Clinic Judetean Mures	IMAGISTICA MEDICALA	TIRGU MURES. str. Bernady Gyorgy nr. 6	0265-230000
Fundatia Medicare	INGRIJIRI LA DOMICILIU	TIRGU MURES. str. Mimoselor nr. 4/16	0265-212623
Fundatia Crestina Diakonia Tg-Mures	INGRIJIRI LA DOMICILIU	TIRGU MURES. str. Padurii nr. 7/A	0265-216997
Fundatia Rheum-Care	INGRIJIRI LA DOMICILIU	TIRGU MURES. str. P. Chinezu nr. 10	0265-250793
Asociatia Caritas Alba-Julia	INGRIJIRI LA DOMICILIU	TIRGU MURES. str. Prieteniei nr. 8/2	0265-246804
Asociatia Caritas Mitropolitan Tirnaveni	INGRIJIRI LA DOMICILIU	Tarnaveni. str. Armatei nr. 68	0265-446243
Fundatia Kinofelia	INGRIJIRI LA DOMICILIU	Iernut. str. Horea nr. 25	0756-455548
S.C. Olgamed S.R.L.	INGRIJIRI LA DOMICILIU	Iernut. str. Gheorghe Doja nr. 7/2/13	0365-886923
S.C. Asidor S.R.L.	INGRIJIRI LA DOMICILIU	Sighisoara str. Andrei Saguna nr. 8A	2265-777519

 Servicii medicale de Îngrijiri Paliative

DENUMIRE FURNIZOR	ADRESA	TELEFON
SPITALUL ORĂȘENESC DR. VALER RUSSU LUDUȘ	Strada Republicii nr. 72, Luduș	0722 392 831
CLINICA DE RECUPERARE SI PALIATIE POPMED REGHIN	Strada Stejarului nr.3, Reghin	0747 502 703
CENTRUL MEDICAL NOVA VITA	Strada Liviu Rebreanu 29, Târgu Mureș	0265 266 112

7. Concluzii relevante pentru spital:

- a. Piramida populației deservite de către S.O. Luduș are formă de amforă cu tendințe de îngustare a bazei piramidei și de îngroșare progresivă a vârfului acesteia, anunțând instalarea unui proces de îmbătrânire demografică, grupa de vârstă 0 – 14 ani reprezentând 14,29 % din totalul populației deservite, în contextul în care grupa de vârstă 65 – 84 și 85+ ani reprezintă 16,10% și 2,22% .
- b. Procesul îmbătrânirii populației deservite de către S.O.Luduș , în mare măsură, este mai ușor accentuat pentru bărbați, datorită nivelului înalt al mortalității femeilor din grupa de vârstă aptă de muncă.
- c. În perioada la care se referă analiza, la nivelul arealului deservit de către S.O. Luduș , primele 3 cauze de deces le-au reprezentat: bolile cardiovasculare, tumorile și bolile respiratorii.
- d. La nivelul județului Mureș, o simplă analiză a vârstei deceselor ne arată că vârsta medie de deces a fost de 73 ani, modul sau vârsta cea mai frecventă a fost pe toată perioada analizată 2017-2019 a fost 85 ani și peste. De asemenea, în funcție de sex, mortalitatea a fost mai crescută la sexul masculin față de gen feminin. În funcție de mediul de proveniență, mortalitatea a fost mai crescută în mediul rural față de mediul urban și ușor mai crescută în 2019 față de anii 2017 și 2018.
- e. Rata mortalității brute a crescut cu 0,3% de la 12-12,3% în județul Mureș în 2019.
- f. Mortalitate generală în anul 2019 aferentă județului Mureș pe medii prezintă o pondere de rural 13,4% rural iar în urban de 11,3%, luând în

considerare mortalitatea pe gen aceasta este de 11,6% bărbătesc și 13% gen feminin.

g. Dacă analizăm datele privind mortalitatea standardizată în anul 2019 față de anul 2018, remarcăm creșteri ale ratei în județ Mureș - cu 0,1, de la 8,1‰ la 8,2‰.

h. Incidența bolnavilor de Tuberculoză e mai mare în mediul rural și corespunde modelului național care ne spune că numărul cazurilor de TBC este mai crescut la bărbații din mediul rural.

i. În ceea ce privește neoplasmale, cu valori ale prevalenței de peste 2500 la 100000 locuitori, ocupă locul 4 după: Bolile cardiovasculare; Diabetul zaharat și afecțiunile psihice. Pe primele 6 locuri, în anul 2019, în ordine descrescătoare, dacă ne referim la localizare, s-au situat: cancerul de sân, bronhopulmonar, cancer al stomacului, cancer al prostatei, colorectal, cancer de ficat. Față de 2017 există o creștere cu 1.092 de cazuri în 2019.

j. Aproximativ 1 din 5 români nu știe că are hipertensiune arterială, fiind expus unor riscuri importante în ceea ce privește starea de sănătate, generate de lipsa unei îngrijiri adecvate, care să asigure controlul eficient al afecțiunii.

k. Pe plan local, incidența bolnavilor psihici a crescut în anii 2019 și 2018 față de anul 2017, de asemenea a crescut în mediul rural comparativ cu mediul urban.

l. Bolnavii dispensarizați de medicul de familie au avut, în perioada analizată, ca prime 4 cauze de îmbolnăvire: Bolile hipertensive, Diabetul Zaharat, Cardiopatia ischemică și Tulburările mentale și de comportament;

În intervalul de ani 2017 - 2019, primele 3 cauze de spitalizare în arealul deservit de către S.O.Luduș le-au constituit:

1. Boala pulmonară interstițială, nespecificată
2. Iminența de avort
3. Travaliu fals înainte de săptămâna 37-a completă de gestație

m. În perioada analizată, în zona deservită de către S.O.Luduș, o serie de indicatori privind incidența unor boli / cauze de spitalizare în specialități medicale care duc la o reorganizare a structurii organizatorice a spitalului, după cum urmează:

i. Specialități medicale care nu sunt reprezentate în structura spitalului:

oncologie; pediatrie cronici, psihiatrie cronici de durată medie

✚ Extinderea serviciilor de paliative prin cabinet ambulatoriu și implicit această specialitate este în coalație stansă cu specialitatea oncologie .

ii. Specialități medicale care nu sunt suficient reprezentate în structura organizatorică a spitalului :

✚ urologie (există doar cabinet în Ambulatoriu integrat)

Patologia chirurgicală urologică este acoperită la nivelul spitalului nostru doar prin consultațiile acordate prin ambulatoriul de specialitate. Finalitatea actului chirurgical are de suferit deoarece nu se pot efectua intervenții chirurgicale specifice, cu echipament specific specialității. Externările și intervențiile chirurgicale din cadrul secției de chirurgie generale sunt în scădere.

✚ paliative (există compartiment)

n. Având în vedere evoluția morbidității populației deservită în dinamică pe ultimii 3 ani în raport cu morbiditatea tratată efectiv în spital pentru care există resurse umane și materiale pe ultimii 3 ani rezultă în principal că **există morbiditate neacoperită de serviciile medicale oferite de S.O. Luduș** pentru care există premise de alocare a resurselor necesare pentru acoperirea acestora (umane și materiale), în următoarele specialități clinice:

- i. Urologie (există un cabinet în Ambulatoriu integrat, încadrat cu un medic, care poate încadra un compartiment dacă acesta ar fi înființat);
- ii. Oncologie (nu există în organigrama spitalului)
- iii. Psihiatrie cronică de scurtă durată (există cabinet în Ambulatoriu integrat)
- iv. Pediatrie cronică (nu există în organigrama spitalului)

Dotarea cu echipamente medicale a structurilor medicale nou înființate se poate realiza prin alocarea prin planurile anuale de achiziții publice a fondurilor bănești necesare, acest aspect fiind necesar a se realiza în strictă corelație cu încadrarea cu resurse umane necesare a respectivelor structuri.

SPITALUL ORĂȘENESC
Dr. "VALER RUSU" LUDUȘ
Claudia Uțiu
Manager